

M.COM [PART - I]
-: MANAGEMENT GROUP :-
HUMAN RESOURCE MANAGEMENT
(REV) (DEC- 2018)

Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
- 1) Q 1 and Q6 are compulsory.
 - 2) Attempt any two out of the remaining four (i.e. Q no. 2 to Q no. 5 and Q no.7 to Q no. 10) in each section.
 - 3) Figures to the right indicate full marks.

Section I

1. Answer **any one** of the following: (20)
 - a. Explain in detail modern and traditional techniques of performance appraisal.

OR

 - b. Discuss the selection process in detail and various tools used in selection process.
2. What are the factors affecting Human Resource Planning? (15)
3. Explain the process of job analysis (15)
4. Describe various sources of recruitment. (15)
5. Write a note on ethical aspects in performance appraisal. (15)

Section II

6. Answer **any one** of the following: (20)
 - a. Explain the objectives of training and importance of Management Development Programme.

OR

 - b. What are the problems and issues involved in Succession planning at different levels in organization?
7. Write a note on Grievance Procedure and Resolving Disputes. (15)
8. Explain the causes and effects of stress on job performance. (15)
9. What are the challenges faced by trainer? (15)
10. Discuss various HRM issues in Organizational restructuring. (15)

[वेळ: ३ तास]

[एकूण गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सुचना: १) प्र.क्र. १ आणि प्र. क्र. ६ अनिवार्य आहेत.
२) प्र. क्र. २ ते प्र. क्र. ५ पैकी कोणतेही दोन आणि प्र.क्र. ७ ते प्र. क्र. १० पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
३) उजवीकडील आकडे संपूर्ण गुण दर्शवितात.

भाग-१

- प्र.क्र. १) खालीलपैकी एक प्रश्न सोडवा. (२०)
अ) कामगिरीच्या मूल्यमापनाची पारंपारिक आणि आधुनिक तंत्रे विस्तारपूर्वक स्पष्ट करा.
किंवा
ब) कर्मचाऱ्यांची निवडीची प्रक्रिया विस्तारपूर्वक स्पष्ट करा आणि निवडीच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.
प्र. क्र. २) मनुष्यबळ नियोजनावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. (१५)
प्र. क्र. ३) कार्यविश्लेषणाची प्रक्रिया स्पष्ट करा. (१५)
प्र. क्र. ४) भरतीप्रक्रियेचे विविध स्रोत स्पष्ट करा. (१५)
प्र. क्र. ५) 'कामगिरीच्या मूल्यमापनातील नितिमत्तात्मक पदर' ह्या विषयावर टीप लिहा. (१५)

भाग-२

- प्र. क्र. ६) खालीलपैकी एक प्रश्न सोडवा. (२०)
अ) प्रशिक्षणाचे महत्व स्पष्ट करा. आणि व्यवस्थापन विकास कार्यक्रमाचे महत्व स्पष्ट करा.
किंवा
ब) विविध स्तरावरील उत्तराधिकार नियोजनात येणाऱ्या विविध समस्या आणि आव्हानांची चर्चा करा.
प्र. क्र. ७) 'कर्मचाऱ्यांची गाऱ्हाणी आणि तंटामुक्तीचे उपाय' ह्या विषयावर टीप लिहा. (१५)
प्र. क्र. ८) कार्यालयीन ताणतणावाची कारणे आणि त्याचा कामगिरीवर होणारे परिणाम, ह्याची चर्चा करा. (१५)
प्र. क्र. ९) प्रशिक्षकांसमोरील विविध आव्हानांची चर्चा करा. (१५)
प्र. क्र. १०) संघटनाच्या पुनर्रचनेतील, मनुष्यबळ व्यवस्थापनासंदर्भातील समस्या स्पष्ट करा. (१५)
